Raadsfractie,
t.a.v. Peter Oosterhof (VVD),
Dianneke Landman (D66/GL),
Siebren Buist (PvdA)

In afschrift aan de raad

Contactpersoon	**Uw brief van/uw kenmerk**	**Bijlagen**
D.J. Logtenberg/ L. van Essen	24 pril 2024	--
Datum verzonden		**Ons kenmerk**
		[Verseonnummer invullen]

Onderwerp
Beperkte zondagsopenstelling supermarkten Heerde

Geachte heer/mevrouw,

Op 24 april jl. heeft u het initiatiefvoorstel inzake 'Beperkte zondagsopenstelling supermarkten Heerde' via de griffie ingediend. Met deze brief geeft het college een reactie op uw initiatiefvoorstel.

We willen onze waardering uitspreken dat u gezamenlijk actie hebt ondernomen om te komen tot dit initiatiefvoorstel.

In deze brief maken wij van de gelegenheid gebruik om te reageren op het initiatiefvoorstel. Wij hebben gekozen voor een feitelijke toetsing van uw initiatiefvoorstel en hebben ons nadrukkelijk onthouden van politieke opmerkingen en opvattingen. Dit laatste is aan uw raad.

Voor een compleet beeld van de context verwijzen wij naar uw initiatiefvoorstel met bijlagen.

Wijziging van de verordening
De huidige verordening 'winkeltijden gemeente Heerde' stamt uit 1996. In 2013 is de Winkeltijdenwet aangepast. Daardoor is de huidige verordening verouderd. De voorgestelde wijziging maakt de verordening onnodig complex. Als voorbeeld: in de voorgestelde wijziging zijn onder artikel 9.3. specifiek Eerste Paasdag en Eerste Pinksterdag genoemd. Dit is noodzakelijk omdat deze niet zijn opgenomen in de huidige begripsbepaling onder 1.b. van de verordening. Maar dit bevordert de leesbaarheid van de verordening niet.

Ondanks die complexiteit is de voorgestelde wijziging juridisch gezien wel mogelijk. We adviseren echter de gehele verordening te herzien als er gekozen wordt voor deze wijziging van de verordening. Daarmee wordt de leesbaarheid en de toepasbaarheid van de verordening verbeterd en sluit deze weer goed aan bij de Winkeltijdenwet.

Economische aandachtspunten

- **Eerlijk speelveld**

Wij streven naar een eerlijk speelveld voor onze ondernemers.

De supermarkten in Heerde krijgen met dit voorstel een aparte status ten opzichte van supermarkten in Wapenveld én ten opzichte van de overige winkels in Heerde. Zij krijgen de keuzevrijheid om al dan niet op zondag de winkel te openen. Voor alle overige winkels geldt dit niet.

In het initiatiefvoorstel wordt een onderzoek aangehaald waaruit zou blijken dat een zondagsopenstelling voor supermarkten ook een positief effect zou hebben op de omzet van kleinere winkels. Het onderzoek waarnaar in het initiatiefvoorstel verwezen wordt, wordt niet benoemd. Maar wij kunnen ons niet voorstellen dat, wanneer de overige winkels dicht zijn op zondag en de supermarkten open, dit een positief effect kan hebben voor de kleinere winkels. Deze onderzoeken maken o.i. mogelijk inzichtelijk dat wanneer er een zondagsopenstelling is voor álle winkels, dit ook bijdraagt aan een verhoging van de omzet van de kleinere winkeliers. Daarvan is hier geen sprake.

Bedrijven die ook in de foodsector opereren of andere producten aanbieden die een supermarkt verkoopt, zoals de bakker, slager, bloemisterij, drogisterij, HEMA, Action etc. kunnen met dit voorstel op zondag niet open en raken omzet kwijt aan de supermarkten. Wij voorzien met dit voorstel voor deze groep alleen negatieve gevolgen voor de omzet.

Hetzelfde geldt voor de supermarkten in Wapenveld. Bewoners uit Wapenveld kunnen met een openstelling van supermarkten in Heerde daar de boodschappen halen, die men anders (niet op zondag) in de eigen woonplaats zouden aanschaffen. Bewoners uit de gemeente kunnen echter op dit moment al wel op zondag boodschappen halen in Epe. Voor een dorp als Wapenveld is het belangrijk dat de bestaande voorzieningen in stand kunnen worden gehouden. Dat betekent dat het van groot belang is dat bewoners in de eigen plaats hun boodschappen halen. De toename van concurrentie kan grote gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid van de huidige voorzieningen.

In het voorstel wordt een verschil in traditionele behoeften en voorkeuren in de verschillende kernen genoemd als reden om zondagsopenstelling voor supermarkten alleen in Heerde toe te staan en niet in de andere kernen. De onderbouwing welke traditionele behoeften en voorkeuren dit betreft en waarom dit het verschil in beleid zou rechtvaardigen, mist in het voorstel.

- **Koopstromenonderzoek**

Tijdens het Koopstromenonderzoek konden geënquêteerden (uit gemeente Heerde) op eigen initiatief nog extra zaken aangeven die zij de gemeente mee wilden geven.
Van de 260 personen uit de gemeente Heerde hebben er 37 uit eigen beweging een opmerking gemaakt over koopzondagen. Daarvan waren er 7 geënquêteerden die aangaven geen zondagsopenstelling te willen (terwijl dat al het beleid is) en waren er 15 personen die specifiek benoemden dat de supermarkten open moeten op zondag.

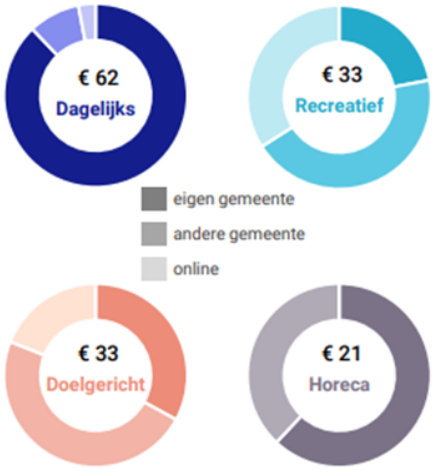
In de factsheet (zie afbeelding, of link voor totale factsheet) voor de gemeente Heerde staat dat 91% van de omzet dagelijkse bestedingen uit de gemeente zelf komt, 8% van buiten de gemeente en 1% kan worden toebedeeld aan toerisme.
Voor wat betreft de bestemming van de bestedingen van inwoners van Heerde, geeft onderstaande afbeelding weer wat men in Heerde besteedt. In vergelijking tot benchmarkgemeenten is er weinig fysieke afvloeiing (9% t.o.v. 13%) bij dagelijkse bestedingen. De zorg zit meer bij de afvloeiing online die groter is geworden t.o.v. 2019, maar ook lager is dan de benchmark. Er is een duidelijke afname van de bestedingen t.o.v. 2019 bij recreatieve en helemaal bij doelgerichte bestedingen.

Bestemming bestedingen

De figuren en tabellen laten zien waar de inwoners hun detailhandels- en horecabestedingen doen. Hierbij maken we onderscheid tussen het deel van de bestedingen dat in de eigen gemeente blijft (binding), het deel dat afvloeit naar fysieke winkels en horeca buiten de eigen gemeente (afvloeiing fysiek) en het deel dat afvloeit naar webshops (afvloeiing online; alleen bij detailhandel, niet bij horeca). Deze laatste categorie betreft zowel de pure webwinkels als de webwinkels van landelijke winkelketens en lokale winkeliers (omnichannel). De kaart geeft toegang tot het online kaartendashboard. Deze cijfers zijn exclusief toeristische bestedingen.

Bestedingen

in mln. euro (excl. btw)

Benchmark en ontwikkeling

Dagelijks	2023	benchmark	2019
Binding	87%	83%	89%
Afvloeiing fysiek	9%	13%	9%
Afvloeiing online	3%	4%	2%

Recreatief	2023	benchmark	2019
Binding	22%	34%	23%
Afvloeiing fysiek	44%	33%	50%
Afvloeiing online	34%	33%	27%

Doelgericht	2023	benchmark	2019
Binding	33%	43%	36%
Afvloeiing fysiek	48%	36%	52%
Afvloeiing online	19%	21%	11%

Horeca	2023	benchmark	2019
Binding	62%	72%	-
Afvloeiing	38%	28%	-

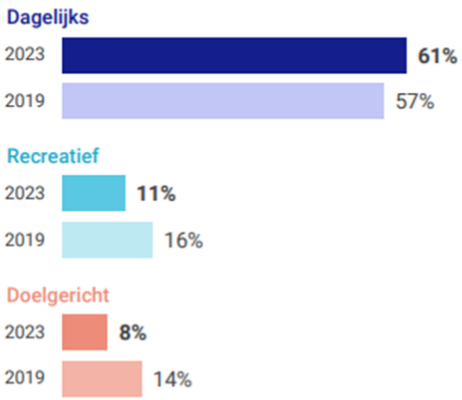
Factsheet | Koopstromen Oost-Nederland 2023

Voor wat betreft de ontwikkeling van de koopkrachtbinding in het centrum van Heerde, dan ligt de zorg bij de afname op recreatief en doelgericht winkelen:

Ontwikkeling binding

Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de koopkrachtbinding. De binding betreft het aandeel van de bestedingen van consumenten uit de gemeente dat in dit winkelgebied terecht komt.

Ontwikkeling binding

Factsheet | Koopstromen Oost-Nederland 2023

Onderdeel van de factsheet Koopstromen Heerde Centrum.

- **Vergelijking omliggende gemeenten**

Er is navraag gedaan naar het beleid bij de omliggende gemeenten:

Hattem:	Enquête geweest, geen meerderheid voor zondagsopenstelling
Nunspeet:	Geen discussie, geen koopzondag
Elburg:	Geen discussie, geen koopzondag
Oldebroek:	Geen discussie, geen koopzondag
Epe:	Openstelling alleen voor supermarkten

- **Bevoorrading supermarkten**

Een openstelling van supermarkten op zondag zou ertoe kunnen leiden dat er ook op zondag bevoorrading plaatsvindt.

Ter afsluiting

Wij hopen u hiermee voldoende informatie te hebben aangereikt voor het voeren van een discussie in de raad over dit initiatiefvoorstel.

Met vriendelijke groet,
het college,

secretaris	burgemeester
B. van Zuthem	Mr. O.G. Prinsen